

Peter Bialobrzeski:

Han forteller om livet her og nå

FOTOGRAFER har i alle tider vært trukket til byen, for med kameraets og byens hjelp å si noe om vår tid og vi som lever her. Jacob Riis viste den moderne byens bakside blant fattige i New York, og Eugen Atget fanget et i dag forsvunnet Paris. Mange har senere videreutviklet den urbane skildringen, og Peter Bialobrzeski fortsetter i samme tradisjon. Han er reportasjefotografen som ble kunstfotograf, men som aldri sluttet med det han er best på: å fortelle om livet her og nå. Med bøkene «Neon Tigers», «Lost in Transition» og «The Raw and the Cooked» tar han oss med inn i den urbane jungelen. Det er anonyme steder, ingen av bildene har tittel og sammen skaper de følelsen av at de alle er fra en og samme storby.

Han er smått stressa når vi kommer. Han holder på med to bokprosjekter, en utstilling og en ny serie med bilder fra Tyskland - «en blanding av Walker Evans og Joel Sternfeld» som han sier. Samtidig underviser han i fotografi i Bremen og holder i tillegg på med å sette i stand et hus. – Jeg ville være glad om det kunne roe seg litt, sier han samtidig som han holder opp en cappuccino. Kaffemaskinen i hjørnet jobber på høygir for å tilgodese hans behov for koffein.

Betraktninger av våre liv

Peter Bialobrzeskis bilder er betraktninger på avstand av vårt moderne liv. Han tar ikke bare ett, men flere steg både bakover - og opp. Høyt over kaoset og trengselen på gaten ser det hele strukturert, ja nesten rolig ut. – Byen har alltid interessert meg. Ikke slik at jeg ville bli arkitekt, men byen er en interessant plass, sier han. Fascinasjonen for fremfor alt asiatiske storbyer bunner i en reise han gjorde som tveåring. Sammen med en venn reiste han til Kina med det mål å bli så lenge som mulig i Asia. Budsjettet var på 50 kr dagen. Det holdt i ti måneder.

Reisene østover

Det var den første av mange reiser østover. Fotografi hadde alltid fascinert ham, og han valgte å utdanne seg i Essen med det mål å bli reportasjefotograf. Han fortsatte med å besøke Asia, og stadig oftere kunne han kombinere sine reiser med oppdrag for aviser og blader. – Det var luksuriøst på 1990-tallet, jeg reiste rundt i verden på andres bekostning. Men rundt år 2000 begynte det å bli vanskeligere og mange blader ble lagt ned, forteller han. Omtrent samtidig kom han med sin første bok med bilder fra syv reiser til India. Det var stemningsfulle fotografier i grenselandet mellom kunst- og reportasjefotografi. Da et galleri i New York kjøpte to bilder gikk det opp for ham at det kanskje fantes et marked utenfor redaksjonene. Kanskje kunne han fortsette å gjøre reportasjer og fortelle om livet i dag – men på en helt annen måte?

Resultatet ble ti års arbeid med å fotografere Asias raskt voksende storbyer. I Bangkok, Kuala Lumpur og Shanghai ble den tradisjonelle bebyggelsen byttet ut med skyskraper og motorveier. – Da

jeg så det under mine reiser forsto jeg at en slik rask forandring er veldig fremmed for en europeer. Denne type utvikling har ganske enkelt ikke skjedd her, sier han videre. Men det var en utvikling som lokket ham.

Det drøydde ikke lenge før han satte seg på et fly til Bangkok, en by han beskriver som «skitten og bråkete». Men også en plass som han allerede under sin første reise i Asia hadde forelsket seg i. – Da jeg kom dit hadde de akkurat bygget motorveibroer gjennom byen. Da du kjørte på dem så du bare skyskraperne rundt deg, men tittet du ned så du folk sitte i skitten og selge kyllinger, sier han og beskriver det med science fiction forfatteren William Gibsons ord «High tech, low life».

For mye, for stort

Han innså at tradisjonell reportasjefotografi ikke ville rekke til for å fange den følelsen. Det var for mye, for stort. Han ble tvunget til å gå lengre bort, bort fra menneskene på gaten. Det smidige mellomformat kameraet Mamiya 7 ble byttet ut med et storformat kamera – og han jobbet nå mer med linjer og strukturer i bildene. Denne typen av rene, teknisk perfekte bilder er noe vi ofte ser nettopp hos tyske fotografer. Likevel ser han ikke at hans estetikk kan sammenlignes med andre store tyske navn som Andreas Gursky og Thomas Ruff. – Nei, mine bilder har alltid våget å være mer forførelseriske. Gursky og Ruff har ofte en avstand til sine objekter, både i rommet og rent følelsesmessig.

Derimot ser han seg som en del i en tysk kunsttradisjon

Peter Bialobrzeski. Foto: Carl Undehn

Peter Bialobrzeski

- 50 år
- født i Wolfsburg
- Studert ved «Folkwang Universität der Künste» i Essen og «London College of Printing»
- Er professor ved kunstskolen i Bremen
- Bor i Hamburg
- Arbeider som oftest med Linhof-Technika eller Canon 5d Mark II og tilt/shift objektiv

der det alltid er lagt stor vekt på å mestre teknikken. – Jeg studerte i Essen under Otto Steinert, og det var en klassisk utdanning der du lærte deg håndverket før du ga deg inn på mer vanskelige saker. Så slik er det, arbeidet mitt kommer fra en håndverksmessig fotografisk tradisjon.

- Jeg arbeider som en amatør, sier han med en latter og tar seg ytterligere en espresso samtidig som han mumler at han nok drikker for mye kaffe. – De fleste tror det ikke, men jeg reiser alltid kollektivt, og som gammel backpacker forsøker jeg å bruke så lite penger som mulig.

Arbeider alene

Da han alltid arbeider alene har han også redusert utstyret til det aller mest nødvendige. Ofte bare et stativ, en Linhof – Technika og ett objektiv. Mer behøves ikke for å ta bilder som har vunnet mengder med priser og stilles ut verden rundt. I tillegg til bildeseriene fra Asia har han også fotografert interiører i Sydafrikas slum og gjort boken «Heimat» med landskapsbilder fra Tyskland.

- Egentlig gjør jeg alt dette for meg selv, men gjennom mine bøker og utstillinger kan andre ta del, og det er bra. Men jeg vil ikke forbedre verden på noen som helst måte, snarere kommentere den, slår han fast. Uansett om han har skyskrapere i Shanghai eller den tyske Nordsjøkysten foran objektivet, er det alltid viljen til å fortelle om et bestemt sted ved et bestemt tidspunkt som driver ham. Et fotografi som fanger et stykke av her og nå. – Noe annet er jo ikke kameraet i stand til å gjøre, sier han med en latter.

Tekst: Carl Undehn

